

Sjećate li se spota za Terezinu pjesmu "Zaustavi vrijeme"? Snimljen je 2008. godine, pa ne čudi ako ne pamtite detalje. No, da vas podsjetimo: osim pjevačice, u spotu za tu nježnu baladu možemo vidjeti dvoje plesača. Edinu Plićanić, koja je poslije postala nacionalna baletna prvakinja, i Ilira Kernija, koji je prije mjesec dana spakirao kovčege i iz Zagreba se preselio u Split. Postao je novi šef tamošnjeg Baleta. Nakon Igora Kirova, koji je na toj poziciji u jeku skandala naslijedio Dinka Bogdanića, baletan sa zagrebačkom karijerom Ilir Kerni odlučio se kandidirati za novog ravnatelja. Pristigle su dvije prijave: njegova i ona Kirovljeva, a novi intendant HNK Split, Srećko Šestan, odabrao je Kernija.

Zašto baš njega? Nabrojimo redom što je Kerni sve u karijeri napravio, pa ćemo lako razumjeti odluku. Bio je baletni prvak, balet majstor i pedagog u Hrvatskoj i inozemstvu. Iza sebe ima suradnju s uglednim koreografima, među kojima su Claude Bromorche, Ivo Kramar, Oscar Araiz, Bertrando D'Ata, Vasco Wellenkamp i mnogi drugi. Bio je i kazališni intendant Albanske nacionalne kuće u rodnoj Tirani. Tamo je dobio Zlatni orden Republike Albanije za uspješno predstavljanje albanske baletne škole i baleta u inozemstvu. U Hrvatskoj je dobio tri nagrade "Oskar Harmoš" za najbolja baletna ostvarenja u sezoni, kao i jednu Nagradu hrvatskog glumišta. Zanimljivo: dvije od tih nagrada dobio je za uloge prinčeva (u "Orasaru" i "Trnoružici"), a dvije za uloge u baletima koje je postavio Milko Šparemblek.

Tri godine bio je u pariškoj Operi i Operi u Strasbourgu. Rad u Francuskoj bio mu je posebno koristan, što uvijek rado ističe. Obrazovani je klasični plesač, koji je svoje znanje stekao na akademiji u Tirani, a u Parizu se susreo i sa suvremenim plesnim izrazima i s drukčijim pristupom klasiци. Bilo mu je to vrlo teško, priznaje, ali uspio je jednostavno zato što se želio razvijati u novim smjerovima. Zato i danas smatra kako svaki kompletni plesač mora moći izvesti sve - od najčišće klasične do modernog pokreta.

Jedan od tih novih smjerova njegova životnog i plesackog razvoja, jer se izazova nikad nije bojao, jest i odlazak u Split. Iako nije imao neke posebne želje u svojim godinama biti šef nečega, a u svibnju ove godine navršio je 60 godina, Split ga je intrigirao. Na natječaj se odlučio prijaviti jer je htio biti dio splitske ekipe. Prvi je to put u karijeri, kaže iskreno, da se sam za nešto ponudio. Poslao je papire na natječaj nakon kratke kave s intendantom Srećkom Šestanom.

ILIR KERNI,
 novi ravnatelj Baleta u HNK Split

KOMPLETAN PLESAČ MORA MOĆI IZVESTI SVE - OD NAJČIŠĆE KLASIKE DO MODERNOG POKRETA

Iako nije imao neke posebne želje u svojim godinama biti šef, a u svibnju ove godine navršio je 60 godina, Split ga je intrigirao. Na natječaj se odlučio prijaviti jer je htio biti dio splitske ekipe. Prvi je to put u karijeri, kaže iskreno, da se sam za nešto ponudio. Poslao je papire na natječaj nakon kratke kave s intendantom Srećkom Šestanom i mirno čekao odluku kazališta

PIŠE ZRINKA KORLJAN | SNIMIO SAŠA BURIĆ HANZA MEDIA

Dalmacija ubuduće može biti centar baletne umjetnosti Hrvatske. Možda je za to pomalo rano... Ali ja vidim mogućnosti otvaranja Centra koreografije "Dalmacija" u Splitu, koji bi se mogao osnovati pod HNK, a poslije može djelovati kao institucija i za mlade koreografe

nom i mirno čekao odluku kazališta. "U Splitu je općenito situacija fenomenalna i podsjeća me na Ballet du Rijn u Francuskoj, u kojem sam radio prije puno godina. Isti je broj ljudi u kompaniji i ista je dobra atmosfera. Novu sezonu počeli smo u petoj brzini što je, moram priznati, malo naporno, ali mislim da je ova kompanija željna novih izazova i spremna raditi na svom poboljšanju svakoga dana", ističe Kerni.

Ima ambiciozne planove za razvoj Baleta. Mnogo ih je, kaže, i svi oni bili su izloženi u njegovoj kandidaturi. Veoma ozbiljno shvaća ulogu svakog pojedinca u ansamblu - kaže da kvaliteta počinje ozbiljnim radom i posvećenošću baš svih: od najmlađeg člana ansambla preko prvaka do baletnih majstora, pedagoga i na kraju same uprave. Svaki od njih jedan je kogač uspjeha, a na kraju publika vidi krunu njihova rada i može procijeniti radi li se dobro ili ne.

"Svi mi imamo mogućnosti razvijati se uz ozbiljan i posvećen rad. Naš posao nije za obične ljude koji razmišljaju kako dobiti plaću jer, eto, slučajno su se zatekli negdje u Splitu pa usput moraju i malo raditi. Ne. Naš posao je izazov, i to rade ljudi koji su predani, koji žive kazalište", pojašnjava Kerni i dodaje kako mu je jedan od ciljeva vratiti naslove koji nešto znače u svijetu baleta. Vlastito iskustvo mu je pokazalo da samo rad s pravim majstorima dovodi do umjetničkog razvoja svakoga plesača. Zbog toga nema namjeru odustati od ideje da na repertoar vrati najveće poslastice bijelog baleta.

"Svjestan sam činjenice da bi to mogla biti zamka. Zato nećemo igrati samo takve naslove. Želimo biti prepoznatljivi, posebni. Imamo dugu tradiciju, ne smijemo to zaboraviti i zato želim da vratimo stare biserice poput, primjerice, 'Davla u selu' i drugih sjajnih nacionalnih baleta. Žao mi je što se u Hrvatskoj počela gubiti tradicija, stari baleti koji su unikat, neponovljivi, a bio bi grijeh da se to izgubi. Volio bih pritom imati podršku svih onih koji nešto znače u domaćem baletu. Trebaju znati da su u splitski Balet dobrodošli, jer samo ako se ujedinito, možemo napraviti dobre stvari", ističe Kerni.

Od premijera u ovoj sezoni samo tajnovito najavljuje onu koja publiku očekuje u svibnju. Tada će izraelski koreograf Barak Marshall postaviti balet "Monger", za koji vjeruje da će oduševiti publiku. Što se repertoara tiče, kaže kako će biti svega: od klasike do modernog. Sve ono što bi Balet jednog kazališta koje nosi ime "narodno" trebao nuditi publici. Od naslova koje sada igraju, među kojima su "Orašar", "Gusar" i "Coppelia", pa do određenog broja premijera svake godine. ▶

Vidi li svoj novi ansambl kao klasični ili moderni, pitam ga. Ne daje mi jednoznačan odgovor, očekivano. Nema više ansambala koji samo plešu klasiku, tako da od njega i ne očekujem da splitski ansambl zauvijek zatvori u stare naslove. No, ipak, čovjek se nada... Kerni na to odmahuje glavom i kaže kako on smatra da plesač koji nema plesni vokabular širi od klasičnog zapravo i nije kompletan plesač.

"A što bi htjela splitska publika gledati, ako raspravljamo o ukusima, klasiku ili modernu? Vjerujem da sam po karakteru i ukusu Dalmatinac, tako da neću previše griješiti. Ono što ja volim ili me emocionalno angažira sigurno je po ukus Splitsanima ili Dalmatincima", kaže i odmah presijeca moje iduće pitanje: "Da, balet neće biti samo u Splitu." Planira uspostaviti kontakte sa svima koji vole balet diljem te regije, od organizatora festivala do baletnih studija, pa će zajednički pronaći način kako surađivati. Dakle, suradnje će svakako biti.

"Nekoliko je puta intendant izjavio da je njegova vizija da HNK pokriva cijelu Dalmaciju, i mi smo potpuno spremni za to, tako da očekujem dobru suradnju na toj razini. Naravno, tu treba i podrška na svim razinama, koju će riješiti intendant", ističe Kerni.

Premda, pomišljam i to mu kažem, nije li ironično da Split, eto, ima solidan balet, planira se povezivati i raditi aktivno na jačanju scene diljem Dalmacije, a nema baletnu školu. Njihovi plesači stasaju u studiju koji radi pri HNK, no nije to formalna škola. Na to kima i kaže da je to veliki para-

doks koji mu ne da mira. "Split, jedinstveni grad u svijetu s vrhunskim sportašima, grad kulture i tradicije, a nema baletnu školu... Krivi su svi, ali nema veze, što je - tu je, treba sve napraviti da se promijeni situacija. Nedavno se, kao, otvorila baletna škola, taj jedan razred. Nju treba snažno podržavati. Mi hoćemo, tako da će djeca

koja pohađaju tu školu prvi put moći sudjelovati u našem 'Orasaru'", priča Kerni i dodaje kako mu se čini da je najveći problem, barem kad je riječ o obrazovanju najmlađih, maleni broj dječaka koji pohađaju nastavu baleta. Tako je u baletnom studiju: puno je djevojčica, a dječaka malo. To ga zabrinjava, priznaje, ali planira napraviti sve što može da se u tom smislu nešto promijeni. A sprema još jednu veliku promjenu.

"Dosad nije bila, ali Dalmacija ubuduće može biti centar baletne umjetnosti Hrvatske. Možda je za to pomalo rano... Ali ja vidim mogućnosti otvaranja Centra koreografije 'Dalmacija' u Splitu, koji bi se mogao

osnovati pod HNK, a poslije može djelovati kao institucija i za mlade koreografe", kaže Kerni te dodaje da je jedan važan korak već napravljen. Uskoro će biti osnovan Mladi splitski balet (MSB). Bit će to, pojašnjava, grupa sastavljena od najtalentiranijih plesača koji pohađaju baletni studio pri HNK i od kojih će se tražiti da aktivno sudjeluju u predstavama. Pritom misli da bi oni mogli imati samostalne predstave u kazalištu, kao neke matineje, no ne samo u gradu nego i izvan njega. Po mogućnosti, bilo bi dobro da se ti plesači priključe predstavama koje su na repertoaru kazališta.

"Ako moram sažeti svoje viđenje razvo-

ja baleta u Splitu, onda bih to ovako rekao: bit će tu ansambl koji ima vrhunsku kvalitetu što se tiče plesača i repertoara, a istovremeno ćemo širiti i razvijati umjetnost tako što ćemo masovno uključivati djecu koja bi htjela plesati. Naravno, u skladu s njihovim mogućnostima", dodaje Kerni i priznaje kako želi biti optimist. U Split je došao kako bi ostvario cilj koji je zacrtao i nema namjeru odustati.

"To što ću probati ostvariti, nije za mene osobno, ja sam sve svoje postigao u dosadašnjoj karijeri i zaista mi nije do toga. No, želim da splitski balet ide naprijed sa mnom ili bez mene. Ne želim sada kukati i nabrajati probleme koji postoje... Ima ih, da budemo jasni. I, ne, neću ih skrivati - recimo, broj zaposlenih plesača je nezamislivo malen za jednu nacionalnu kompaniju. Tu je i činjenica koja je problem na razini države: u 25 godina nije riješeno pitanje umirovljenja baletnih umjetnika..." kaže i odmahuje rukom. To su neke stvari na koje, svjestan je, ne može utjecati.

Unatoč problemima, spreman je boriti se da sve bude bolje. Prvi je korak, još ovog mjeseca, velika audicija. Održat će se zadnji dan studenoga i, dodaje, očekuje da se prijavi veliki broj plesača, premda ih traže samo nekoliko. Odabrani, oni koji će od ove sezone plesati pred splitskom publikom, bit će zaista najbolji. Oni za koje sam novi ravnatelj procijeni da su pravi ljudi, koji balet žive svakog svojeg trenutka i koji će na scenu zgrade na Trgu Gaje Bulata donijeti neku svoju posebnu energiju, kojom će oduševiti gledatelje. Kakve ljude točno traži? Sliježe ramenima, kaže: "Najbolje!" A mi zaključujemo da će se pri odabiru vjerojatno voditi rečenicom velikog Georgea Balanchinea: "Ne želim ljude koji žele plesati. Želim ljude koji moraju plesati." ■

Kerni zadnji dan studenoga planira održati veliku audiciju. Očekuje da se prijavi veliki broj plesača, premda ih traže samo nekoliko. Odabrani, oni koji će od ove sezone plesati pred splitskom publikom, bit će zaista najbolji

